

על הפתח, שאל ממנו להאכילו, ולא החזיר לו פנים, הלך אותו העני בפחי נפש.

לאחר שעה, הגישו עוד לפניו לאכול, היה בטנו מלא מכל, פיון שראה שאינו יכול לאכול עוד, אמר תנו לו לזה העני. היה חכם אחד עומד עליו, אמר ליה, שוטה, אלו יכולת לאכול לא נתת לו, עתה שאין בך כח לאכול יותר אתה נותנו לעני.

כך הוא האדם בעולם הזה, הולך בהכליו רעב לאכול ולהרויח ממון, בא העני שהוא היצר הטוב, ושאל ממנו בבקשה שיחזור בתשובה ולעסוק בתורה, ואינו מחזיר לו פנים, מפני שהוא רעב יותר להרויח ממון. לאחר זמן תופסין אותו בקולר, פשרוהו שאינו יכול להרויח יותר, אומר אחזור בתשובה. שמא יתנו לו שעה לכך, או שמא לא יתנו לו. אמר ליה הקדוש ברוך הוא, שוטה עכשיו שאינך יכול עוד להרויח יותר את אומר אחזור בתשובה, דאלו היית יכול להרויח עוד לא היית חוזר בתשובה, בעודו כך יצאת נשמתו.

ואמר רבי זריקא, רב דמן חברייה אלישע בן אבויה הוה, ולא יתבו ליה רשותא למנהדר בתשובה, דנפקא ההוא קלא, ואמר בשעתא דהוה מת, כל אורחין ושבילין מלעילא ומלרע יסתתמו ממהוה גברא, דלא ייתי לעלמא דאתי. אמר רבי יהושע בן לוי, למה לן פולי האי, (קהלת יב א) וזכור את בוראך וגו' עד אשר לא יבואו ימי הרעה.

וישמע אברם פי נשבה אחיו. רבי אבא פתח, כנגד יצר הרע פדאיתא לעיל.

הא תנינן, פיון שפפרד יצר (דף לא ע"ב) הרע מן הגוף של צדיק לאיזה מקום

החזיר לו פנים. הלך אותו העני בפחי נפש.

לאחר שעה הגישו עוד לפניו לאכול, היה בטנו מלא מכל. פיון שראה שאינו יכול לאכול עוד, אמר: תנו לו לזה העני. היה חכם אחד עומד עליו, אמר לו: שוטה, אלו יכולת לאכול לא נתת לו, עתה שאין בך כח לאכול יותר, אתה נותנו לעני!?

כך הוא האדם בעולם הזה - הולך בהכליו רעב לאכול ולהרויח ממון. בא העני, שהוא היצר הטוב, ושאל ממנו בבקשה שיחזור בתשובה ולעסוק בתורה, ואינו רוצה, מפני שהוא רעב יותר להרויח ממון.

לאחר זמן תופסים אותו בקולר. פשרוהו שאינו יכול להרויח יותר, אומר אחזור בתשובה, שמא יתנו לו שעה לכך או שמא לא יתנו לו. אמר לו הקדוש ברוך הוא: שוטה, עכשיו שאינך יכול עוד להרויח יותר אתה אומר אחזור בתשובה?! שאלו היית יכול להרויח עוד, לא היית חוזר בתשובה. בעודו כך יצאת נשמתו.

ואמר רבי זריקא, הגדול שמן החברים היה אלישע בן אבויה, ולא נתנו לו רשות לחזור בתשובה. שיצא הקול ההוא ואמר: בשעה שהיית מת, כל הדרךים והשבילים מלמעלה ומלמטה יסתתמו מאותו האיש שלא יבא לעולם הבא. אמר רבי יהושע בן לוי, למה לנו כל זה? (קהלת יב, א) וזכור את בוראך כו' עד אשר לא יבואו ימי הרעה.

וישמע אברם פי נשבה אחיו (בראשית יד). רבי אבא פתח, כנגד יצר הרע כמו שפפרד יצר הרע מן הגוף של הצדיק, לאיזה מקום

הולך, למקום הרשעים, שלא יקטרגו עמו. מאי משמע. דכתיב ולוט ישב בערי הכפר ויאהל עד סדם ואנשי סדם רעים וחטאים וגו', למקום רשעים וחטאים, שם שם אהלה לשבת. יצר הרע שם מהו עושה, חוטא עמם, ומחטיא, עד שנשפכה בעונותיו ונלכד.

ונשמת הצדיק מה הוא עושה. וישמע אברם זו היא הנשמה, פי נשמה אחיו, זה יצר הרע. וירק את חניכיו ילידי ביתו, אלו הם הצדיקים המחונכים במצוות, ובדרך הטוב, כדקאמר רבי אבהו, פיון שרואה הצדיק דהרשע נעזב ונלכד בעונותיו, הולך לאחוז בו, ויחזור בתשובה, ומקרבו ומלמדו תורה. הדא הוא דכתיב, וירדה עד דן, עד עיקר דינו וידף להצילו מדינה של גיהנם.

וכן הוא דרך הצדיקים, לרדוף אחרי הרשעים כדי להחזירם למוטב. מה פתיב בהו. ויחלק עליהם לילה וגו'. וזהו נשמת הצדיקים, שמסירים ומבקשים להם, כדי שלא ילכו בדרך רשעתם. הוא ועבדיו ויפם, הנשמה והצדיקים רודפים אחריהם, ומוכיחין להם, ומייסרים להם.

וירדפם עד חובה, מודיעים להם רעתם, ורודפים אחריהם, עד שמגלים להם רעתם ורשעתם, למען יבוש ממצעשיהם. וזהו וירדפם עד חובה. הנשמה עושה כך, ומודיעה להם דרכם הרעה, וזהו עד חובה. והאין הם הולכים, לשמאל ולא לימין.

מה פתיב אחרי כן. וישב את כל הרקש וגם את לוט. אמר רבי אבהו, בעל פרחם הם חוזרים בתשובה. דכתיב וגם את לוט אחיו ורכושו השיב. ואפילו יצר הרע, בעל פרחו

הולך? למקום הרשעים, שלא יקטרגו עמו.

מה משמע? שכתוב (שם יג) ולוט ישב בערי הכפר ויאהל עד סדם ואנשי סדם רעים וחטאים וגו'. למקום רשעים וחטאים, שם שם אהלה לשבת. יצר הרע שם מהו עושה? חוטא עמם ומחטיא, עד שנשפכה בעונותיו ונלכד.

ונשמת הצדיק מה היא עושה? וישמע אברם - זו היא הנשמה. פי נשמה אחיו - זה יצר הרע. וירק את חניכיו ילידי ביתו - אלו הם הצדיקים המחונכים במצוות ובדרך הטוב. כמו שאמר רבי אבהו, פיון שרואה הצדיק שהרשע נעזב ונלכד בעונותיו, הולך לאחוז בו, ויחזור בתשובה, ומקרבו ומלמדו תורה. זהו שכתוב וירדה עד דן, עד עקר דינו וידף להצילו מדינה של גיהנם.

וכן הוא דרך הצדיקים, לרדוף אחרי הרשעים כדי להחזירם למוטב. מה פתיב בהו? (שם יד) ויחלק עליהם לילה וגו'. וזהו נשמת הצדיקים, שמסירים ומבקשים להם, כדי שלא ילכו בדרך רשעתם. הוא ועבדיו ויפם - הנשמה והצדיקים רודפים אחריהם, ומוכיחים להם, ומייסרים להם.

וירדפם עד חובה - מודיעים להם רעתם, ורודפים אחריהם, עד שמגלים להם רעתם ורשעתם, למען יבוש ממצעשיהם. וזהו וירדפם עד חובה. הנשמה עושה כך, ומודיעה להם דרכם הרעה, וזהו עד חובה. והאין הם הולכים? לשמאל ולא לימין.

מה פתיב אחרי כן? (שם) וישב את כל הרקש וגם את לוט. אמר רבי אבהו, בעל פרחם הם חוזרים בתשובה, שכתוב וגם את לוט

שָׁב בַּתְּשׁוּבָה. וְאָמַר רַבִּי אֶבְיָהוּ, בֵּא וּרְאֵה כַּמָּה שָׁכְרוּ שֶׁל אָדָם הָעוֹשֶׂה לְאַחֲרִים לַחֲזוֹר בַּתְּשׁוּבָה. מָנָא לָן, מִמָּה דִּכְתִּיב אַחֲרָיו, וּמִלְכִּי צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֹם.

תֵּאֵנִי רַבִּי חֵיִיא רַבָּה, בְּשַׁעַה שְׁנִשְׁמַת הַצַּדִּיק, הַמַּחֲזִיר בַּתְּשׁוּבָה לְאַחֲרִים, יוֹצֵאָה מִן הַגּוֹף, מִיכָאֵל הַשֵּׁר הַגָּדוֹל הַמְקַרֵּב נַפְשׁוֹת הַצַּדִּיקִים לִפְנֵי בּוֹרְאוֹ, הוּא יוֹצֵא וּמַקְדִּים שְׁלוֹם לְנִשְׁמָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ צַדִּיק, שֶׁנֶּאֱמַר וּמִלְכִּי צֶדֶק, זֶהוּ מִיכָאֵל רֹאשׁ שׁוּמְרֵי צֶדֶק. מֶלֶךְ שָׁלֹם, זו יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעֲלָה. הוֹצִיא לָחֶם וַיֵּינ, שְׂמֻקִּים וְיוֹצֵא לְקִרְאָתוֹ, וְאוֹמֵר לוֹ שְׁלוֹם בּוֹאֵךְ.

אָמַר רַבִּי חֵיִיא, מִכָּאֵן לְמַדְנּוּ, כָּל הַמַּקְדִּים וְיוֹצֵא לְקִרְאָת הַבָּא מִן הַדֶּרֶךְ, וְנוֹתֵן לוֹ שְׁלוֹם, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כָּאֵלּוּ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה הוּא נותֵן לוֹ. מָנָא לָן, מִהֵאֵי קָרָא, דִּכְתִּיב (דְּבָרִים כג ה) עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא קִדְּמוּ אֶתְכֶם בְּלֶחֶם וּבִמִּים. וְכִי צָרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְלֶחֶם וּלְמִים, וְהֵלֹא הֵמָּן יוֹרֵד לָהֶם, שֶׁהִיָּה טַב וְשִׁפּוּר מִכָּל אֲכִילָה שֶׁבַעוֹלָם.

אֲדָא מִפְּנֵי שְׁלֹא בָּאוּ לְהַקְדִּים לָהֶם שְׁלוֹם, הָעֵלָה עֲלֵיהֶם הַכְּתוּב כָּאֵלּוּ חֲסֵרוֹ מַחֲיִיתָם. וְכָל הַמַּקְדִּים שְׁלוֹם לַחֲבִירוֹ, וְיוֹצֵא לוֹ לְדֶרֶךְ, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב, כָּאֵלּוּ נותֵן לוֹ לְאֶכּוֹל וּלְשִׁתּוֹת. וְכֵן אָמַר רַבִּי חֵיִיא רַבָּה, מִיכָאֵל וְגַבְרִיאֵל וּמִלְאָכֵי הַשָּׁרֵת הַשּׁוּמְרִים שְׁעָרֵי צֶדֶק, יוֹצֵאִין לְקִרְאָתוֹ וּמַקְדִּימִין לוֹ שְׁלוֹם.

וְהוּא כֹהֵן לֹאֵל עֲלִיוֹן, דְּתֵאֵנִי רַב יוֹסֵף, כְּשֶׁם שִׁכְהֵן גָּדוֹל לְמַטָּה, כֵּן מִיכָאֵל הַשֵּׁר הַגָּדוֹל הוּא כֹהֵן לְמַעֲלָה, וְהוּא מַקְדִּים וּמְבָרֵךְ לְנִשְׁמָה קוֹדֵם, וְאַחֵר כֵּן מְבָרֵךְ לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ

אֲחִיו וּכְרוּשׁוֹ הַשִּׁיב. וְאַפְלוּ יֵצֵר הָרַע בַּעַל כְּרוּחוֹ שָׁב בַּתְּשׁוּבָה. וְאָמַר רַבִּי אֶבְיָהוּ, בֵּא וּרְאֵה כַּמָּה שָׁכְרוּ שֶׁל אָדָם הָעוֹשֶׂה לְאַחֲרִים לַחֲזוֹר בַּתְּשׁוּבָה. מָנָא לָנוּ? מִמָּה שֶׁכְּתוּב אַחֲרָיו, (שם) וּמִלְכִּי צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֹם.

שָׁנָה רַבִּי חֵיִיא רַבָּה, בְּשַׁעַה שְׁנִשְׁמַת הַצַּדִּיק, הַמַּחֲזִיר בַּתְּשׁוּבָה לְאַחֲרִים, יוֹצֵאָה מִן הַגּוֹף, מִיכָאֵל הַשֵּׁר הַגָּדוֹל הַמְקַרֵּב נַפְשׁוֹת הַצַּדִּיקִים לִפְנֵי בּוֹרְאוֹ, הוּא יוֹצֵא וּמַקְדִּים שְׁלוֹם לְנִשְׁמָתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ צַדִּיק, שֶׁנֶּאֱמַר וּמִלְכִּי צֶדֶק. זֶהוּ מִיכָאֵל רֹאשׁ שׁוּמְרֵי צֶדֶק. מֶלֶךְ שָׁלֹם - זו יְרוּשָׁלַיִם שֶׁל מַעֲלָה. הוֹצִיא לָחֶם וַיֵּינ - שְׂמֻקִּים וְיוֹצֵא לְקִרְאָתוֹ, וְאוֹמֵר לוֹ שְׁלוֹם בּוֹאֵךְ. אָמַר רַבִּי חֵיִיא, מִכָּאֵן לְמַדְנּוּ, כָּל הַמַּקְדִּים וְיוֹצֵא לְקִרְאָת הַבָּא מִן הַדֶּרֶךְ וְנוֹתֵן לוֹ שְׁלוֹם, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כָּאֵלּוּ אֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה הוּא נותֵן לוֹ. מָנָא לָנוּ? מִהֵפְסוּק הַזֶּה, שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים כו) עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא קִדְּמוּ אֶתְכֶם בְּלֶחֶם וּבִמִּים. וְכִי צָרִיכִים יִשְׂרָאֵל לְלֶחֶם וּלְמִים, וְהֵלֹא הֵמָּן יוֹרֵד לָהֶם, שֶׁהִיָּה טוֹב וְיִפָּה מִכָּל אֲכִילָה שֶׁבַעוֹלָם?

אֲדָא מִפְּנֵי שְׁלֹא בָּאוּ לְהַקְדִּים לָהֶם שְׁלוֹם, הָעֵלָה עֲלֵיהֶם הַכְּתוּב כָּאֵלּוּ חֲסֵרוֹ מַחֲיִיתָם. וְכָל הַמַּקְדִּים שְׁלוֹם לַחֲבִירוֹ, וְיוֹצֵא לוֹ לְדֶרֶךְ, מַעֲלָה עָלָיו הַכְּתוּב כָּאֵלּוּ נותֵן לוֹ לְאֶכּוֹל וּלְשִׁתּוֹת. וְכֵן אָמַר רַבִּי חֵיִיא רַבָּה, מִיכָאֵל וְגַבְרִיאֵל וּמִלְאָכֵי הַשָּׁרֵת הַשּׁוּמְרִים שְׁעָרֵי צֶדֶק, יוֹצֵאִים לְקִרְאָתוֹ וּמַקְדִּימִים לוֹ שְׁלוֹם.

וְהוּא כֹהֵן לֹאֵל עֲלִיוֹן - שְׁשָׁנָה רַב יוֹסֵף, כְּשֶׁם שִׁכְהֵן גָּדוֹל לְמַטָּה, כֵּן מִיכָאֵל הַשֵּׁר הַגָּדוֹל הוּא כֹהֵן לְמַעֲלָה, וְהוּא מַקְדִּים וּמְבָרֵךְ לְנִשְׁמָה קֹדֶם, וְאַחֵר כֵּן מְבָרֵךְ

הוא. ואלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומרו, שנאמר ויברכהו ויאמר ברוך אברהם לאל עליון קונה שמים וארץ. אשריך שזכית לכה, ואחר כך וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידיך, אלו הרשעים שזיכיתם בתשובה, ועשית את נשמתם.

ויהי לו מעשר מכל, אמר רבי יצחק, האי קרא לא ידענו, מי נתן מעשר למי. אלא הקדוש ברוך הוא נותן לו מעשר. נוטל אות א' מתחת פסא הכבוד, ונותן אותה עטרה על הנשמה, שהוא אברהם. ואיזו היא אות אחת. אות ה'. פאשר נברא העולם בה, להיות צרורה בצרור החיים, ונשלמת בהשלמתו. הדא הוא דכתיב, (בראשית יז ה) ולא יקרא עוד את שמך אברהם והיה שמך אברהם, וזהו המעשר שנתן לו הקדוש ברוך הוא.

אמר רבי יהודה, מהו מכל, הוא שכינתו של מקום, דהא תנינן, אמר רבי ברכיה, מאי דכתיב וה' ברח את אברהם בכל, שהשרה שכינתו עמו.

אמר רב חסדא, אין הקדוש ברוך הוא עושה משפט ברשעים בעולם הבא, עד שנמלך בנשמתן של צדיקים, שנאמר (איוב ד ט) מנשמת אלוה יאבדו. וכשהן אוכדין, אין אוכדין אלא מאותו הדין, שהנשמה דנה לרשעים.

ותאנא, ערסיא"ל שרו של גיהנם, עומד לפני נשמת הצדיקים שלא יתפללו על הרשעים לפני הקדוש ברוך הוא, ושיתגם ברשותו להורידם לבאר שחת, הדא הוא דכתיב, ויאמר מלך סדם אל אברהם תן לי הנפש. מלך סדום זהו שרו של גיהנם, העומד על הרשעים, והוא מלך סדום.

לקדוש ברוך הוא. ואלמלא מקרא כתוב, אי אפשר לאמר שנאמר (בראשית יד) ויברכהו ויאמר ברוך אברהם לאל עליון קונה שמים וארץ. אשריך שזכית לכה, ואחר כך וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידיך, אלו הרשעים שזיכיתם בתשובה, ועשית את נשמתם.

ויהי לו מעשר מכל (שם), אמר רבי יצחק, הפסוק הזה לא ידענו מי נתן מעשר למי. אלא הקדוש ברוך הוא נותן לו מעשר. נוטל אות אחת מתחת פסא הכבוד, ונותן אותה עטרה על הנשמה, שהוא אברהם. ואיזו היא אות אחת? אות ה', פאשר נברא העולם בה, להיות צרורה בצרור החיים, ונשלמת בהשלמתו. זהו שכתוב (שם יז) ולא יקרא עוד את שמך אברהם והיה שמך אברהם, וזהו המעשר שנתן לו הקדוש ברוך הוא.

אמר רבי יהודה, מהו מכל? הוא שכינתו של מקום, שהרי שנינו, אמר רבי ברכיה, מהו שכתוב (בראשית כד) וה' ברח את אברהם בכל? שהשרה שכינתו עמו. אמר רב חסדא, אין הקדוש ברוך הוא עושה משפט ברשעים בעולם הבא, עד שנמלך בנשמתם של צדיקים, שנאמר (איוב ד) מנשמת אלוה יאבדו. וכשהם אוכדים, אין אוכדים אלא מאותו הדין, שהנשמה דנה לרשעים.

ושנינו, ערסיא"ל שרו של גיהנם, עומד לפני נשמת הצדיקים שלא יתפללו על הרשעים לפני הקדוש ברוך הוא, ושיתגם ברשותו להורידם לבאר שחת, זהו שכתוב (בראשית יד) ויאמר מלך סדם אל אברהם תן לי הנפש. מלך סדום זהו שרו של גיהנם, העומד על הרשעים, והוא מלך סדום.

וְכֵּה אֹמֵר לְנִשְׁמָה שְׁהוּא אַבְרָם, תֵּן לִי הַנֶּפֶשׁ,
שְׁהִיא הַחֲוִטָּאת, כְּמֵה דָּאת אָמַר (יחזקאל יח)
הַנֶּפֶשׁ הַחֲטָאת הִיא תְּמוּת. כְּלוּמַר תֵּן לִי
אוֹתָהּ הַנֶּפֶשׁ שְׁהִיא מִתְּאוּה בַּחֲטָאוֹת, כְּדִי
שְׁתֵּהא נְדוּגִית כְּפִי רִשְׁעֶתָה, וְלֹא תִקְחָנָה
בְּתַחֲנוּנֶיהָ. וְהִרְכּוּשׁ קַח לָךְ, אוֹתָם אֲשֶׁר שָׁבוּ
בְּתִשׁוּבָה בְּנִפְשׁוֹתָם מִדֶּרֶכָם הָרָעָה, קַח לָךְ,
וְהִצִּילָם מִדִּינָה שֶׁל גִּיהֵנָם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה הַנִּשְׁמָה מֵה
הִיא אוֹמֶרֶת, וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל מֶלֶךְ סֹדֶם
הֶרְמִיתִי יָדַי אֶל ה' אֶל עֲלִיוֹן, בְּשִׁבּוּעָה, שְׁלֹא
אֶתְפַּלֵּל וְלֹא אֶקַּח לְאוֹתָם הָרָשָׁעִים, שְׁהִיִּיתִי
מִכְרִיז לִפְנֵיהֶם בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, וְהוֹכַחְתִּים לַחֲזוֹר
בְּתִשׁוּבָה, וּפִרְשִׁיתִי לָהֶם כָּל מִשְׁפָּטֵי גִיְהֵנָם,
וְלֹא שָׁמְעוּ לִי. אִם אֶקַּח מִכָּל אֲשֶׁר לָךְ, שְׁלָךְ
הֵם, וּבִרְשׁוּתְךָ הֵם.

דָּאָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי, זִמְנָא חֲדָא חֲזִי הָוִית
וְעָרְעִית סְמוּךְ לְתַרְעָא דְגִיְהֵנָם, וּשְׁמַעִית
קָל חֲתִיבָא, דְּהוּו טְרִידִין בְּגִיְהֵנָם בְּדִינָא רַבָּא,
דְּדִינִין לְחִיבָא בְּעִלְמָא דְאַתִּי, וְהוּו אָמַרִין,
פּוֹתְקָנָא סִיפָנָא, שְׁמַעְנָא, וְלֹא אָרִיכְנָא
אוֹדֻנְנָא, וּוִי לָן, מִילְתָּא דְּצַדִּיקָא לֹא עֲבֻדְנָא.
בְּכִינָא, שְׁמַעִית הֵהוּא קָלָא דְאָמַר, בֵּר לִיּוֹאִי
בֵּר לִיּוֹאִי, סָק סִיקְתָּךְ וּסְתוּם פּוּמָךְ,
לִית לָךְ רְשׁוּתָא לְצִלָּאָה עֲלוּהִי, וְאַתָּה וַחֲבֵרֶיִיא
כְּתִיב בְּכוֹ (מלכים א' כא) וְעִסּוֹתָם רִשְׁעִים כִּי יִהְיוּ
אֶפְרַח תַּחַת כַּפּוֹת רְגֵלֵיכֶם.

וַאֲמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי, שְׁבַעָה מְדוּרוֹת יֵשׁ
בְּגִיְהֵנָם, בְּאֲשֶׁר נְדוּגִין הָרָשָׁעִים לְעֵתִיד
לְבָא. וְשְׁבַעָה פְתָחִים יֵשׁ בְּגִיְהֵנָם, כְּנֶגֶד שְׁבַעָה
פְתָחִים שֵׁישׁ לְנִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים לְהַפְּנֵם בָּהֶם.
מִכְּנֶגְדָן, יֵשׁ לְנֶפֶשׁ הָרָשָׁע שְׁבַעָה פְתָחִים (ד'
ל' ע"א) לְהַפְּנֵם בָּהֶם בְּגִיְהֵנָם, וְאֵלּוּ הֵן: אוֹפֵל,

וְכֵּה אֹמֵר לְנִשְׁמָה, שְׁהוּא
אַבְרָם? תֵּן לִי הַנֶּפֶשׁ, שְׁהִיא
הַחֲטָאת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל יח)
הַנֶּפֶשׁ הַחֲטָאת הִיא תְּמוּת.
כְּלוּמַר, תֵּן לִי אוֹתָהּ הַנֶּפֶשׁ שְׁהִיא
מִתְּאוּה בַּחֲטָאוֹת, כְּדִי שְׁתֵּהא
נְדוּגִית כְּפִי רִשְׁעֶתָה, וְלֹא תִקְחָנָה
בְּתַחֲנוּנֶיהָ. וְהִרְכּוּשׁ קַח לָךְ - אוֹתָם
אֲשֶׁר שָׁבוּ בְּתִשׁוּבָה בְּנִפְשׁוֹתָם
מִדֶּרֶכָם הָרָעָה, קַח לָךְ, וְהִצִּילָם
מִדִּינָה שֶׁל גִּיְהֵנָם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה
הַנִּשְׁמָה מֵה הִיא אוֹמֶרֶת? וַיֹּאמֶר
אַבְרָם אֶל מֶלֶךְ סֹדֶם הֶרְמִיתִי יָדַי
אֶל ה' אֶל עֲלִיוֹן, בְּשִׁבּוּעָה, שְׁלֹא
אֶתְפַּלֵּל וְלֹא אֶקַּח לְאוֹתָם
הָרָשָׁעִים, שְׁהִיִּיתִי מִכְרִיז לִפְנֵיהֶם
בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, וְהוֹכַחְתִּים לַחֲזוֹר
בְּתִשׁוּבָה, וּפִרְשִׁיתִי לָהֶם כָּל
מִשְׁפָּטֵי גִיְהֵנָם, וְלֹא שָׁמְעוּ לִי. אִם
אֶקַּח מִכָּל אֲשֶׁר לָךְ - שְׁלָךְ הֵם,
וּבִרְשׁוּתְךָ הֵם.

שָׁאָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי, פַּעַם
אַחַת הָיִיתִי רוֹאֶה וְנִקְלַעְתִּי סְמוּךְ
לְשַׁעַר הַגִּיְהֵנָם, וְשָׁמַעְתִּי קוֹל
הָרָשָׁעִים, שֶׁהֵיוּ נִטְרָדִים בְּגִיְהֵנָם
בְּדִין הַגָּדוֹל שֶׁדָּנִים אֶת הָרָשָׁעִים
לְעוֹלָם הַבָּא, וְהֵיוּ אוֹמְרִים:
הַפֶּתַח שֶׁל הַפֶּסֶק שֶׁלָּנוּ שְׁמַעְנוּ,
וְלֹא הִרְכָּנוּ אֲנִינוּ. אוֹי לָנוּ שֶׁדָּבַר
הַצַּדִּיקִים לֹא עָשִׂינוּ.

בְּבִיתִי, שְׁמַעְתִּי הַקוֹל הֵהוּא
שָׁאָמַר: בֶּן לֹוִי, בֶּן לֹוִי, עֲלֵה
עֲלִיתָךְ וּסְתוּם פִּיךָ, אֵין לָךְ רְשׁוּת
לְהַתְּפַלֵּל עֲלֵיהֶם, וְאַתָּה וַחֲבֵרֶיִים
כְּתוּב בָּכֶם (מלאכי א') וְעִסּוֹתָם
רִשְׁעִים כִּי יִהְיוּ אֶפְרַח תַּחַת כַּפּוֹת
רְגֵלֵיכֶם.

וַאֲמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֹוִי, שְׁבַעָה
מְדוּרוֹת יֵשׁ בְּגִיְהֵנָם בְּאֲשֶׁר נְדוּגִין
הָרָשָׁעִים לְעֵתִיד לְבָא. וְשְׁבַעָה
פְתָחִים יֵשׁ בְּגִיְהֵנָם כְּנֶגֶד שְׁבַעָה
פְתָחִים שֵׁישׁ לְנִשְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים
לְהַפְּנֵם בָּהֶם. כְּנֶגְדָן יֵשׁ לְנֶפֶשׁ